

Αναγκαιότητα αξιολόγησης

Οι πληροφοριακές πηγές που διαθέτει η βιβλιοθήκη έχουν αξιολογηθεί με εκπαιδευτικά και επιστημονικά κριτήρια πριν την ένταξη τους στη συλλογή της. Γενικά, τα βιβλία και το λοιπό υλικό αξιολογούνται βάσει της Συγγραφικής υπευθυνότητας (Authority), της Αντικειμενικότητας των απόψεων (Objectivity), της Επικαιρότητας των στοιχείων που αναφέρουν (Currency) και της Ποιότητας του περιεχομένου τους (Quality). Όμως, είναι αναγκαίο οι χρήστες να αξιολογούν από μόνοι τους τα έργα και τις πηγές που θα χρησιμοποιήσουν για την εκπόνηση μιας εργασίας, διατριβής ή έρευνας ώστε να κρίνουν για την καταλληλότητα, επάρκεια και τη Συνάφεια (Relevance) ανά περίπτωση με τις ανάγκες της έρευνας τους. Ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνει ερωτήματα που οι απαντήσεις τους θέτουν κριτήρια για την επιλογή αξιόπιστων πληροφοριακών πηγών.

Αξιολογώντας τον/τους συγγραφείς ή/και τον εκδότη (Authority)

Αναρωτηθείτε ...	Βρείτε απαντήσεις
Ποιος είναι ο συγγραφέας;	Συνήθως το όνομα του συγγραφέα βρίσκεται στα: ▪ Σελίδα τίτλου (βιβλία, εκθέσεις, αναφορές, διατριβές) ▪ Περιοχή τίτλου στην αρχή της πρώτης σελίδας ή στο κάτω μέρος των σελίδων (άρθρα περιοδικών, κεφάλαια βιβλίων) ▪ Τέλος ενός άρθρου ή λήμματος (εγκυκλοπαίδειες) ▪ Επάνω ή κάτω μέρος μιας ιστοσελίδας

	(διαδίκτυο)
Υπόβαθρο συγγραφέα; - ο Επιστημονική κατάρτιση - ο Ίδρυμα/οργανισμό προέλευσης (που εργάζεται;) - ο Σχετικότητα ή εργασιακή εμπειρία - ο Προηγούμενο συγγραφικό έργο	Αναζητήστε πληροφορίες για το συγγραφέα στα: ▪ Βιβλιογραφικές πηγές ▪ Παλαιότερα βιβλία (Κατάλογος βιβλιοθήκης), άρθρα περιοδικών (HEAL-Link, βάσεις δεδομένων βιβλιοθήκης)
Ποια είναι η αναγνώριση του συγγραφέα μεταξύ των ομότεχνων του/της; - ο Έχει μεγάλο αριθμό βιβλιογραφικών παραπομπών στα έργα του; - ο Έχει αναφερθεί το όνομα του κατά την παράδοση του μαθήματος ή στη σχετική βιβλιογραφία του μαθήματος;	Αναζητήστε βιβλιογραφικές αναφορές για το συγγραφέα στα: ▪ Scopus (επιλέξτε Author search) ▪ Google Scholar
Ποιος είναι ο εκδότης; - ο Εμπορικός εκδότης, εκδότης πανεπιστημιακών εκδόσεων, άλλος; - ο Αναγνωρισμένος εκδότης ποιοτικών ή/και επιστημονικών εκδόσεων; - ο Εξειδικευμένος εκδότης σε συγκεκριμένο τομέα;	Αναζητήστε πληροφορίες για τον εκδότη στην ιστοσελίδα του

Αξιολογώντας την αντικειμενικότητα (Objectivity)

Αναρωτηθείτε ...	Βρείτε απαντήσεις
Αναφέρει ο συγγραφέας τους στόχους του έργου του; ο Στοιχεύει να ενημερώσει, να εξηγήσει ή να υποστηρίξει μια άποψη;	Ανατρέξτε στον πρόλογο, στην εισαγωγή, στην περίληψη ή/και στην εισαγωγή του έργου

○ Προωθεί μια υπηρεσία, ένα προϊόν ή κάνει κριτική σε αυτά;	
Υπάρχει προκατάληψη στις απόψεις του συγγραφέα; ○ Διακρίνεται στα λεγόμενα του μια δέσμευση προς μια άποψη; ○ Παρουσιάζει όλες τις πλευρές αμφιλεγόμενων ζητημάτων;	▪ Ξεφυλλίστε ή διαβάστε εν τάχει την περίληψη ή/και την εισαγωγή ▪ Ανατρέξτε στον επίλογο ή στα συμπεράσματα ▪ Εξετάστε εάν χρησιμοποιείται αμφιλεγόμενο ή προκατειλημμένο λεξιλόγιο ▪ Παρατηρήστε εάν υπάρχουν γραφικά ή υπογραμμισμένα σημεία (π.χ. Bold γράμματα) που προδιαθέτουν (αρνητικά ή θετικά) ή κατευθύνουν τον αναγνώστη προς μια άποψη ▪ Αξιολογήστε τα επιχειρήματα και τη τεκμηρίωση των λεγομένων του συγγραφέα ▪ Ελέγξτε στη βιβλιογραφία εάν συμπεριλαμβάνονται οι τυχόν πολλαπλές απόψεις/θέσεις για το εξεταζόμενο θέμα
Περιέχονται έγκυρες και τεκμηριωμένες πληροφορίες; ○ Υπάρχουν επιχειρήματα και συμπεράσματα που υποστηρίζονται από αποδεικτικά στοιχεία; ○ Εξετάζονται οι αντικρουόμενες απόψεις; ○ Παρατίθενται έγκυρες πηγές;	▪ Αντιπαραβάλλεται τα αναφερόμενα στοιχεία με αυτά με παρέχονται από κάποιο επίσημο οργανισμό ή υπηρεσία (π.χ. Ελληνική Στατιστική Αρχή - ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Αξιολογώντας την επικαιρότητα (Currency)

Αναρωτηθείτε ...	Βρείτε απαντήσεις
Πότε εκδόθηκε το έργο;	Ελέγξτε την ημερομηνία έκδοσης ή του copyright στα: ▪ Σελίδα τίτλου ή πίσω μέρος της σελίδας τίτλου (βιβλία, εκθέσεις, αναφορές, διατριβές) ▪ Εξώφυλλο ή πρώτη σελίδα (εφημερίδες, περιοδικά) ▪ Πίνακας περιεχομένων (περιοδικά)

	▪ Επάνω ή κάτω μέρος μιας ιστοσελίδας (διαδίκτυο)
	Συνήθως η ημερομηνία σε μια ιστοσελίδα δηλώνει: ▪ Πότε δημιουργήθηκε ▪ Πότε δημοσιεύτηκε στο διαδίκτυο ▪ Πότε ανανέωσε το περιεχόμενο της τελευταία φορά
Απαιτεί το θέμα της έρευνας σας τρέχουσα πληροφορία;	Θεματικοί τομείς που είναι αναγκαία η χρήση ενημερωμένων ή σύγχρονων δεδομένων και πληροφοριών: ▪ Ιατρική ▪ Πληροφορική ▪ Κοινωνικές επιστήμες ▪ Έρευνα τρεχόντων γεγονότων κ.α.

Αξιολογώντας την ποιότητα (Quality)

Αναρωτηθείτε ...	Βρείτε απαντήσεις
Είναι καλά οργανωμένη η πληροφορία που παρέχει το έργο; ○ Υπάρχει λογική συνάφεια και δομή; ○ Παρουσιάζονται με σαφήνεια τα κύρια σημεία; ○ Υπάρχουν επαναλαμβανόμενα και χωρίς λόγο επιχειρήματα;	Ανατρέξτε στα περιεχόμενα ή σε ολόκληρο το έργο
Έχει το έργο καλή σύνταξη και γραμματική;	
Είναι τα γραφικά (π.χ. εικόνες, πίνακες, γραφήματα, διαγράμματα) κατάλληλα; ○ Υπάρχει σαφείς επισήμανση τους; ○ Είναι κατανοητά χωρίς επεξηγηματικό κείμενο;	

Εξετάζοντας τη συνάφεια (Relevance)

Αναρωτηθείτε ...	Βρείτε απαντήσεις
Ενδείκνυται το έργο για το θέμα της εργασίας ή της έρευνας σας; ○ Είναι μια πρωτογενής, δευτερογενής ή άλλη πηγή πληροφόρησης; ○ Μπορείτε να προσδιορίσετε εάν πρόκειται π.χ. για βιβλίο, άρθρο περιοδικού, ιστοσελίδα;	Ανατρέξτε στα: ▪ Πρωτογενείς και Δευτερογενείς Πηγές (Μάθημα 2) ▪ Επιστημονικά Περιοδικά vs Περιοδικά Ποικίλης ύλης (Μάθημα 2)

Βιβλιογραφία

Ο παραπάνω οδηγός αποτελεί προσαρμογή από τις αντίστοιχες συμβουλές που δίνεται μέσω του *Critical Evaluation of Information Sources*, *Last revision: July 2013* από τη βιβλιοθήκη του University of Oregon. Περισσότερες πληροφορίες στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://library.uoregon.edu/guides/findarticles/credibility.html>

[Πρόσβαση: 02/05/2014].